



# Ukuufya Abaice Mukupatikishiwa

Ukupatikisha uuli onse ukuupa nangu ukuupwa mulandu ukulu saana mu Astralia.

Mu calo ca Australia, abantu balikwata insambu shakusala ukuupa nangu iyoo. Inshita ishing, umuntu afwile acila pa myaka **18** iyakufyalwa elyo engasuminishiwa ukuupa nangu ukuupwa. Munshita shimo shimo umuntu uucilileko pa myaka 16 kuti aupa nangu ukuupwa, lelo palingile paba icipoope caku cilye camilandu.

Umuntu afwile aisuminafye umwine ukwingila mu cupo ukwabula ukupatikishiwa nangu ukumubepa.

Icupo cakufwailwa, umo bonse babili baisuminina ukupana, capusana necupo cakupatikishiwa. Ifyupo fyakufwailwa fyalisuminishiwa mu Australia.

Ngacakuti iwe nangu umo uwo waishiba asangwa mubusanso tumina ba kapokola pa **000**  
Bakapokola ba Australia bamutende kabili kuti bacetekelwa.

Nga ulekabila bumpanda-mano ne lyashi limbi ilya lutu kabili ilya nkama tuma pa 1800 RESPECT pa  
**1800 737 732.**

Nga ulekabila uwakukulondolwela mucitundu cobe tuma pa **131 450.**

Mulandu ukusenda nangu ukutwala umuntu kucalo cimbi kucupo cakupatikishiwa nangu ukweba umbi ukupekanya ici cupo ukuyaupa umuntu umo kulya, elyo nabalepekanya ubu bwinga kuti bakakwa mu cifungo.

Ukufya abaice mukupatikishiwa inshita shimo cilampanishiwa nokusenda abantu ukuya kucalo cimbi nangu ukwabuka imipaka ukwabula ukuti basumine, elyo uyu mulandu.

## Bushe iwe, nangu umo uwo waishiba, ali mubwafya?

Tumina ba Kapokola ba calo ca Australia (**Australian Federal Police**) (AFP) pa **131 237**. Ba AFP balapeela ubwafwilisho bwakutampilapo elyo nokutuma abatitkishiwa mufyupo fyakupatikishiwa nangu abasendwa mukupatikishiwa kuntu bengafwilishiwa pamo nga imikalile, ubwafwilisho bwandalama, bumpanda-mano elyo nenkonka ye funde.

Nga ulefwaya ukwishibilapo nafimbi konka akasontelo kaba AFP pebula lyapa intaneti pa **www.afp.gov.au**.

## Mwaliba utubungwe natumbi utwaposako sana amano kulyashi lyandupwa mu calo ca Australia utwingafwilisha.

**1800 RESPECT** Kabungwe ka calo ca Australia aka Bumpanda-mano pa Mutitikisha no Bunkalwe mu Kupanga Icupo elyo no Mutitikisha wamu Ndupwa namu Mayanda (Australia's National Sexual Assault, Family and Domestic Violence Counselling service). Kalapeela bumpanda-mano ubwa lutu, ubwankama ubwapali lamya elyo napa intaneti. Bampanda mano bakakutika kuli iwe, ukwasuka amepusho yobe elyo nokukulanga ukwakuyapoka ubwafwilisho muncende wikalila.

Tuma pali **1800 737 732** nangu kabiye pebuula lya pa intaneti ilyaba 1800 RESPECT pa **www.1800RESPECT.org.au**.

## Bushe ulekabila uwakukulondolwela mucitundu cobe?

Tumina Ababombela ku Kupilibula Ifitundu (**Translating and Interpreting Service**) (TIS) ukwabula ukulipila pa **131 450**. Ababombela kukupilibula Ifitundu (TIS) kuti bakwafwilisha ukulanshanya nabambi abakukwafwilisha. Aba bena tababombela kuli bumpanda-mano iyoo.

## Nga ulefwaya ukwishibilapo nafimbi pafyupo fyakupatikishiwa elyo nokushitisha kwa bantu:

Konka akasontelo ka Ciputulwa ca Bakalamba ba Mafunde (Attorney-General's Department) pebula lyapa intaneti pa **www.ag.gov.au**.